

Hieronim Chojnacki

"Pomiędzy historią a teorią literatury", Stefania Skwarczyńska, Warszawa 1975 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/3 (61), 172

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ SKWARCZYŃSKA Stefania: *Pomiędzy historią a teorią literatury*. Warszawa 1975, Pax, ss. 328, zł 100,-

Kolejny zbiór studiów poświęconych zagadnieniom historii i teorii literatury oraz sztuki dramatyczno-teatralnej zawiera - poza jednym wyjątkiem - najnowsze prace autorki, powstałe w latach 1969-1975. Większość z nich była już drukowana w krajowych i zagranicznych czasopismach i publikacjach zbiorowych, cztery przekazane zostały dopiero do druku, kilka zaś - to przekłady z oryginałów w językach obcych. Rozmaitość gatunkowa i tematyczno-problemowa tych rozpraw esejów i "studiów o typie swobodnych rozważań" utrudnia dokładne określenie jednej zasady porządkującej. Tytuł sugeruje tylko orientacyjnie kierunek i zakres intencji zespolenia. Autorka zgrupowała prace w ramach trzech działów: I. W kręgu historii literatury i historycznej poetyki; II. W kręgu genologii i zagadnień kultury; III. W kręgu nauki o literaturze i nauki o teatrze.

BP/61/15

H.Ch.

/I/ ŚWIECH Jerzy: *Model komunikacji przekładowej*. "Teksty" 1975 nr 6 s. 9-22.

Autor wyodrębnia model komunikacji przekładowej i omawia jego najważniejsze części składowe. Model ów nie jest tożsamy z modelem komunikacji literackiej, choć wchodzi z nim w ścisły kontakt. Autor dokonał analizy najważniejszych relacji zachodzących między rolą tłumacza a innymi rolami narzucanymi przez uczestnictwo w życiu literackim: tłumacz - inni twórcy, czytelnicy, krytyka. Przekład funkcjonuje jako znak innego dzieła (to wyróżnia go spośród innych tekstów), reprezentuje oryginał. Tekst przekładu istnieje zawsze w serii przekładów rozumianej jako swego rodzaju kod. W serii tej wyodrębnia się teksty przekładów kanonicznych ("klasycznych", "idealnych"), które stanowią wzór dla tłumaczy i stały układ odniesienia dla odbiorców.

BP/61/16

K.D.